



**Promemorian Intäktsdelning från vindkraftsanläggningar –
Kompletterande promemoria till betänkandet Värdet av vinden
(SOU 2023:18)
(KN2025/02059)**

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

Juridiska fakultetsnämnden har i sak inga synpunkter på det övergripande förslaget att införa en ersättningsmodell vid etablering av vindkraft. Däremot finns synpunkter på hur delar av förslaget har utformats.

En synpunkt gäller utformningen av vem som har rätt till ersättning från ett vindkraftverk. Enligt förslaget (5 §) är det ägare av bostadsbyggnad på ett visst avstånd från ett vindkraftverk som har rätt till ersättning. Enligt motiven är det övergripande syftet med den föreslagna ersättningsrätten att stärka lokalsamhället genom att ge ersättning till de som bor i området, det vill säga närboende. En anmärkning som här kan göras är att det i vissa fall förekommer fastighetsägare som har sin hemvist på annan ort än den berörda. Det är exempelvis vanligt för hyreshus, som enligt förslaget ska omfattas av rätten till ersättningen. Enligt motiven till förslaget borde det egentligen vara hyresgästerna som har rätt att ta del av ersättningen och inte den hyresvärd som äger fastigheten. En ersättningsrätt till hyresgästerna kan dock vara förknippad med andra problem, vilka dock inte ska utvecklas här.

En hyresvärd är vidare många gånger en juridisk person. Det bör noggrannare övervägas om det är lämpligt att juridiska personer omfattas av den ersättningsrätt som föreslås, bland annat i förhållande till motiven om att det är närboende som ska ha rätt att ta del av vinsten. Det kan inte heller helt uteslutas att en ersättningsrätt till juridiska personer i vissa typer av situationer har potential att bli problematiska i förhållande till reglerna för statsstöd, exempelvis om det är offentligt ägda vindkraftverk. Risken ska inte överskattas, men det bör noggrannare övervägas om statsstödsreglerna kan utgöra hinder mot den föreslagna ersättningsrätten vid vissa typer av för-utsättningar när det är en juridisk person som är mottagare av ersättningen.



Ytterligare en synpunkt rör vem som har rätt att tillgodogöra sig ersättning när fastigheten byter ägare. Enligt förslaget (5 §) är rätten kopplad till vem som vid *utgången av ett intäktsår* äger en berörd bostadsbyggnad. I jordabalken finns dock redan en sedan lång tid etablerad regel som reglerar denna typ av överlåttelsesituation genom 4 kap. 10 § JB, där det övergripande framgår att *tillträdesdagen* avgör vem av säljaren och köparen som får tillgodogöra sig avkastning och andra inkomster. Huvudregeln är alltså att tillträdesdagen är avgörande för vem som har rätt att tillgodogöra sig avkastning från fastigheten. Regeln är dock dispositiv och parterna kan avtala om en annan fördelning. Det framlagda förslaget bör överväga om ordalydelsen i 5 § bör ändras för att bättre harmonisera med huvudregeln för avsedda situation i jordabalken.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av universitetslektor Marc Landeman. Yttrandet har på delegation avgivits av fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer